

Opis alternatywny prezentacji „Kapitan Stanisław Nowakowski (1923-2017)”.

Slajd 1. Tło szare, imitujące chropowaty mur z betonu lub kamienia. Slajd zdobi fotografia starszego mężczyzny w okularach, widocznego z profilu, ubranego w czarny płaszcz i beret z symbolem orła Armii Krajowej oraz stopniami wojskowymi w formie gwiazdek. Zamieszczona wyżej grafika przedstawia orła w locie trzymającego w szponach biało-czerwoną mapę Polski z czarnym symbolem Polski Walczącej na środku. Tekst: Kapitan Stanisław Nowakowski (1923-2017). Od 2 do 42 slajdu tło jest identyczne, jednolite i jasnoszare. Slajd 2. Zdjęcie klasy Stanisława Nowakowskiego z pierwszej komunii w 1931 r. na tle gmachu Szkoły Powszechnej przy ul. A. Mickiewicza. W pierwszym rzędzie od góry, siódmy od lewej strony stoi Stanisław Nowakowski (chłopczyk, nieco niższy niż pozostali w rzędzie). Wychowawcą klasy był wówczas Kazimierz Majcherek. Tekst: Dzieciństwo: Kapitan Stanisław Nowakowski urodził się 22 kwietnia 1923 r. w Książu Wielkim w rodzinie robotniczej. Był jednym z sześciorga dzieci Józefa Nowakowskiego i Marianny z domu Paul. W 1926 r. rodzina przeniosła się do Jaworzna i zamieszkała na Lontach w pobliżu Zakładów Chemicznych "Azot". Slajd 3. Czarno-białe zdjęcie młodego mężczyzny o jasnych włosach w ciemnym garniturze, białej koszuli i krawacie w paski. Podpis: Stanisław Nowakowski w latach 30. XX w. Tekst: Młodość: Lata młodości Stanisława Nowakowskiego to lata II wojny światowej, czyli okupacji niemieckiej i jego działalności konspiracyjnej. Jeszcze w 1939 r. pracując jako praktykant w Zakładach Chemicznych "Azot", zetknął się z młodymi ludźmi, którzy przeciwstawiali się restrykcjom wroga, działając mu na szkodę. Slajd 4. Zdjęcie proporca tajnej Organizacji Orła Białego z 1940 r. Po lewej stronie, na białym tle wyszyto hasło: „Bóg. Honor. Ojczyzna”. Natomiast po prawej stronie, na czerwonym tle, widnieje godło Polski. Tekst: W latach 1945 - 1946 Stanisław Nowakowski należał do Organizacji Orła Białego, a w latach 1942 - 1944 do Organizacji Niepodległej Polski. Proporzec tajnej organizacji Orła Białego: Proporzec Orła Białego (pierwszego tajnego ugrupowania, które powstało na terenie Jaworzna pod koniec 1939 r.) został poświęcony 11 listopada 1940 r. przez ks. Stanisława Bajera, proboszcza parafii pw. św. Elżbiety Węgierskiej w Szczakowej. Slajd 5. Zdjęcie generała Władysława Sikorskiego, Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych; poważnie patrzącego mężczyzny z założonymi rękoma ubranego w mundurze wojskowym. Poniżej znajduje się zdjęcie mosiężnego orła Armii Krajowej w latach 1942-1945. Tekst: Armia Krajowa (AK): Armia Krajowa (AK) to zakonspirowywana siła zbrojna, kryptonim PZP, Polskiego Państwa Polskiego w czasach II wojny światowej, działająca pod okupacją niemiecką i sowiecką w granicach oraz poza nimi. Była najsilniejszą i najlepiej zorganizowaną z działających w tamtych czasach armii w Europie. Armię Krajową powołał Naczelny Wódz generał broni Władysław Sikorski 14 lutego 1942 r. Slajd 6. Zdjęcia: młody Stanisław Nowakowski ubrany w sweter, spod którego wystaje kołnierzyk białej koszuli; opaska noszona przez żołnierzy Armii Krajowej w barwach flagi Polskiej z inicjałami WP i orłem w koronie. Tekst: Kandydat na członka AK. Do szeregów jaworznińskiej grupy Armii Krajowej przyjął Stanisława Nowakowskiego jej dowódca - piątkowy Stanisław Zubel. Na początku kandydatem na członka. To była jak gdyby pierwsza część szkolenia. [Następnie] wyznaczono konkretne zadanie np. zdobycie materiałów wybuchowych [...]. Ostatnim etapem szkolenia było zapoznanie się bronią i nauka strzelania. Stanisław Nowakowski. Slajd 7. Grafika: awers

srebrnego medaliku z Matką Boską AK. Maria trzyma dzieciątko w ramionach, a u jej stóp znajduje się żołnierz i biało czerwona opaska AK. Tekst: Rota Przysięgi Żołnierzy Armii Krajowej: Przyjmowany W obliczu Boga Wszechmogącego i Najświętszej Maryi Panny, Królowej Korony Polskiej kładę swe ręce na ten Święty Krzyż, znak Męki i Zbawienia, i przysięgam być wiernym Ojczyźnie mej, Rzeczypospolitej Polskiej, stać nieugięte na straży Jej honoru i o wyzwolenie Jej z niewoli walczyć ze wszystkich sił – aż do ofiary życia mego. Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i rozkazom Naczelnego Wodza oraz wyznaczonemu przezeń Dowódcy Armii Krajowej będę bezwzględnie posłuszny, a tajemnicy niezłomnie dochowam, cokolwiek by mnie spotkać miało. Tak mi dopomóż Bóg. Slajd 8. Zdjęcie młodego mężczyzny w białej koszuli i ciemnym żakiecie w latach okupacji 1939-1945. Tekst: Przysięga: Stanisław Nowakowski, pseudonim "Klon", złożył w 1942 r. przysięgę, obowiązującą od lutego tego samego roku. Przyjmującym jego przysięgę był Henryk Ryt, pseudonim "Twardy". Po zostaniu już pełnowartościowym członkiem - żołnierzem XX Batalionu Szturmowego Polskiego Państwa Podziemnego i członkiem Organizacji Polski Niepodległej działającej na terenie kopalni "Sobieski", wykonywał charakterystyczne dla niej zadania: obserwację i zdobywanie transportu materiałów do sabotażu. Slajd 9. Fotografia Stanisława Nowakowskiego, w latach 40. XX wieku, w garniturze i białej koszuli z ciemnym krawatem. Tekst: Świadek czasu... 22 stycznia z dzielnicy Galmany - Warpie oddziały radzieckie przeszły do centrum miasta, gdzie największe działania wojenne przebiegały na Rynku, wokół kościoła pw. św. Wojciecha, na Pańskiej Górze oraz na ulicy Grunwaldzkiej w rejonie konsumu i kopalni Kościuszko. Na dwa - trzy dni przed pojawieniem się żołnierzy radzieckich w mieście, dało się słyszeć najpierw dalekie, słabe pojedyncze strzały i wybuchy pocisków od strony Ciężkowic. Z każdą chwilą stawały się one coraz bliższe i głośniejsze. Samo zaś spotkanie się z czołówką zwiadowczą wojska radzieckiego przeżył mój brat Józef Nowakowski. [...] Po powrocie brata do domu na Lonty, cała nasza rodzina wzmocniła czujność, a przede wszystkim obserwowała otoczenie, aby nie być zaskoczoną sytuacją. [...] Dopiero następnego dnia rankiem pojawiły się nad Jaworzniem "kukuźniki", samoloty rosyjskie. Przeprowadziły ostrzał miasta i pierwszy atak bombowy m. in. na kopalnię Piłsudski. [...] Ten jednak atak zapoczątkował walkę o miasto. [...] W końcu ze zmiennym rezultatem dla obu stron walki przeniosły się do miasta. [...] Walki o same miasto trwały ze zmiennym szczęściem przez pięć dni. [...] W walkach o Jaworzno poległo ok. 550 Niemców i 420 Rosjan. [...] Zniszczenia trudno opisać. Całe miasto pozostawało w wielkim nieładzie. Rozbita kopuła wieży kościelnej, porozbijane szyby wystawowe sklepów, powalone słupy i liczne kłębowa drutów telefonicznych a między nimi liczne ciała ofiar walki, Rosjan i Niemców, a także koni. Poza uszkodzeniami niektórych domów, Polacy nie ponieśli zbyt dużych strat. (Fragmenty). Slajd 10. Zdjęcie profilowe młodego Stanisława Nowakowskiego w kombinezonie górniczym KWK Kościuszko. Tekst: Okres milczenia - lata powojenne: Po wojnie, w 1945 roku Stanisław Nowakowski otrzymał pracę jako ślusarz – mechanik w oddziale agregatów Wojskowego Zakładu Motoryzacyjnego w Siemianowicach Śląskich. W 1946 r., po śmierci ojca wrócił do Jaworzna i podjął pracę na kopalni KWK "Kościuszko", później „Jaworzno” wpraw jako ślusarz, pracownik biura technicznego, jako kreślarz, mechanik aparatów tlenowych ratownictwa górniczego, w końcu jako maszynista wyciągowy. Swoją działalność w AK osłonił płaszczem milczenia. Na początku lat 50. XX w. go przesłuchiowano, obserwowano, straszono i blokowano jego rozwój edukacyjno-zawodowy. Slajd 11. Zdjęcia: Stanisław Nowakowski

stoi z bronią w ręku, ubrany w mundur rezerwisty Wojska Polskiego z 1956 r.; Opisany wyżej młody mężczyzna otoczony kolegami z jednostki. Tekst: Rezerwista: Na przełomie lat 1955-56 powołano Stanisława Nowakowskiego na 3-miesięczne przeszkolenie rezerwistów. Slajd 12. Zdjęcie korpulentnego mężczyzny w średnim wieku ubranego w garnitur, a po jego prawej stronie znajdują się dwie szpilki z napisem Solidarność. Tekst: Solidarność: W 1980 r., po 35 latach bierności politycznej Stanisław Nowakowski, będąc już od dwóch lat na emeryturze, ponownie włączył się aktywnie w życie społeczno-polityczne, wstępując do Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego "Solidarność". Slajd 13. Tekst: Powstanie Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Jaworznie: W 1990 r. wstąpił do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Jedną z głównych intencji było założenie koła tegoż związku w Jaworznie. Uczynił to 2 lutego 1991 r., wspólnie ze swoimi kolegami: Józefem Domaradzkiem, Stanisławem Kamarczykiem, Waławem Siemińskim, Kazimierzem Szerszeniem i Stanisławem Węgrzynowiczem, występując z wnioskiem do władz nadrzędnych o powołanie oddziału w Jaworznie. Na prezesa koła wybrano Stanisława Ryta - głównego inicjatora tejże propozycji. Slajd 14. Zdjęcie dokumentacji kronikalnej opatrzonej symbolem Polski Walczącej oraz zarysem mapy Polski. Widoczny fragment zawiera zapis dokumentujący założenia koła ŚZZAK w Jaworznie. Tekst: z kroniki ŚZZAK oddziału w Jaworznie: 2 lutego 1991 r. zwołano około 100 byłych żołnierzy A K do Urzędu Miejskiego w Jaworznie i w obecności Prezydenta Miasta Jaworzna Andrzeja Węglarza i Wiceprezesa Miasta Jaworzna Michaliny Rusin przeprowadzono przegłosowanie danej propozycji. Rejestracja oddziału nastąpiła 5 lutego 1991 r. w Katowicach, siedzibie okręgu śląskiego ŚZZAK. Slajd 15. Zdjęcia: Stanisław Nowakowski, w latach 1992 w., stojący dumnie w czarnym płaszczu i opasce AK na ramieniu; napis na tle polskiej flagi: Walczyli o ojczyznę ŚZZAK Koło Jaworzno. Tekst: Prezes ŚZZAK Koła w Jaworznie: Po śmierci Stanisława Ryta w 1991 r., pierwszego prezesa koła ŚZZAK w Jaworznie i krótkiej destabilizacji działalności organizacji, jego następcą został Stanisław Nowakowski. W 1995 r. został także jej sekretarzem. Obydwie funkcje pełnił aż do swojej śmierci w 2017 r. Slajd 16. Ilustracja: pierwsza uchwała koła, napisana odręcznie przez Stanisława Nowakowskiego. Tekst: Skład nowego zarządu: Pierwsza uchwała sporządzona przez Stanisława Nowakowskiego jako prezesa organizacji pochodzi z 23 grudnia 1991 r., skład zarządu: Prezes Stanisław Nowakowski, V-ce dr Leonia Furmanek, V-ce Marian Pazdan, sekretarz Stanisław Szerszeń, członek Stanisław Węgrzynowicz (skarbnik). Slajd 17. Grafika: okazałych rozmiarów symbol Polski Walczącej, z orłem w koronie po lewej i flagą Polski po prawej stronie. Tekst: 1 Grudnia – Dzień Pamięci: Pierwszym ustanowieniem Koła było uroczyste obchodzenie 1 grudnia w każdym roku na znak utrwalenia pamięci o masowych aresztowaniach i egzekucjach dokonanych na mieszkańcach i żołnierzach Armii Krajowej w Jaworznie przez gestapo w 1943 r. Slajd 18. Dwa zdjęcia z uroczystości inauguracyjnej Dnia Pamięci 1 grudnia 1992 r. Na pierwszym zdjęciu uwieczniono członków ŚZZAK Koła w Jaworznie wraz z zaproszonymi gośćmi, a na drugim przemawiającego Stanisława Nowakowskiego. Tekst: uroczystość inauguracyjna Dnia Pamięci 1 grudnia 1992 r. Pierwsze obchody ustanowionego Dnia Pamięci odbyły się 1 grudnia 1992 r. Slajd 19. Fotografia z 1 grudnia 2011 r., uwiecznia Stanisława Nowakowskiego oraz żołnierza Armii Krajowej Józefa Gancarczyka, stojących przodem do siebie. Tekst: Dzień Pamięci 2011 r. Slajd 20. Na slajdzie znajdują kolaże zdjęć upamiętniających poświęcenie sztandaru ŚZZAK Koło Jaworzno,

a pomiędzy nimi sztandar z orłem w koronie. Lewa część sztandaru to czerwony krzyż na białym tle, w środku, którego, w wieńcu laurowym, widnieje orzeł, a w rogach wśród liści laurowych skrót AK. Prawa część sztandaru to czerwony krzyż na białym tle, w środku którego w wieńcu laurowym znajduje się napis: Bóg, Honor, Ojczyzna, a pod spodem napis Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej koło Jaworzno. Tekst: 11 listopada 1993 r. odbyło się poświęcenie sztandaru ŚZZAK koła Jaworzno. Sztandar poświęcił biskup ks. Adama Śmigieński, ordynariusz Diecezji Sosnowieckiej w kościele pw. św. Wojciecha i św. Katarzyny w Jaworznie. Uroczystość poświęcenia sztandaru ŚZZAK koła Jaworzno odbyła się po odprawieniu mszy świętej "Za Ojczyznę" 11 listopada 1993 r. Sztandar ŚZZAK Koło Jaworznowedług projektu Stanisława Nowakowskiego. Slajd 21. Na slajdzie znajdują się zdjęcia dwóch tablic pamiątkowych z czarnego granitu. 1. tablica poświęcona żołnierzom Armii Krajowej znajdująca się na bocznej ścianie kościoła św. Wojciecha i Katarzyny w Jaworznie. 2. Tablica pamiątkowa Fryderyka Purchałki, rozstrzelanego 1 grudnia 1943 r., na budynku numer 4 na Podwalu. Tę tablicę osobiście wykuwał i zaprojektował Stanisław Nowakowski, podczas gdy do pozostałych jedynie wykonał projekty. Tekst: Stanisław Nowakowski był inicjatorem i projektantem 10 "Tablic Pamięci" upamiętniających rozstrzelanych w Jaworznie żołnierzy AK 1 grudnia 1943 r. i 29 sierpnia 1944 r. Slajd 22. Trzy zdjęcia z granitowymi tablicami pamiątkowymi. Od lewej Tablica Pamięci Tadeusza Janikowskiego, lat 24 Odstonięcie i poświęcenie tablicy pamięci żołnierzy AK przez bp ks. Adama Śmigieńskiego 11 XI i Tablica Pamięci Wiktora Faltusa, lat 50. Tekst: Poświęcenie Tablic pamięci: Podczas uroczystości poświęcenia sztandaru ŚZZAK koła Jaworzno 11 XI 1993 r. biskup ks. Adam Śmigieński odstonił i poświęcił także Tablice Pamięci Żołnierzy Armii Krajowej, umieszczonej na ścianie bocznego wejścia kościoła pw. św. Wojciecha i św. Katarzyny w Jaworznie i 9 tablic umieszczonych na domach rozstrzelanych przez gestapo żołnierzy. Slajd 23. Na slajdzie znajdują się dwa zdjęcia pomnika Pamięci rozstrzelanych żołnierzy AK na cmentarzu Pechnickim i jego poświęcenia 27 listopada 1994 r. oraz ilustracja projektu grobu nieznanego żołnierza autorstwa Stanisława Nowakowskiego. Tekst: Pomysłowy i twórczy: Stanisław Nowakowski jako człowiek wrażliwy i artystycznie uzdolniony był niezwykle pomysłowy i twórczy. Swoich umiejętności więc zręcznie używał w osiągnięciu celu trwałego upamiętniania poległych za ojczyznę oddając im hołd w postaci tablic, nagrobków i pomników. Slajd 24. Zdjęcia: Dwa Pomniki Pamięci Poległych i Zamordowanych w obozach zagłady partyzantów AK i GL w Jeziorkach; szary obeliski z granitu, poświęcone przez ks. proboszcza Adama Dębskiego 2. września 1996 r. Trzecia fotografia przedstawia pomnik kolejarzy w Szczakowej, czyli krzyż z ciernistą koroną, poświęcony kolejarzom rozstrzelanym przez Gestapo. Tekst: Nie tylko AK: Stanisław Nowakowski był także inicjatorem i autorem odnowy pomnika pamięci partyzantów AK i GL PPS w Jeziorkach i kolejarzy w Szczakowej. Slajd 25. Na slajdzie znajdują się dwa zdjęcia z wystawy na temat historii Armii Krajowej. Na pierwszym widniej godło Polski - orzeł biały z gipsu, a na drugim napis: Wystawa Armia Krajowa inspektorat Sosnowiec. Tekst: Wystawy: Światowy Związek Żołnierzy AK koło Jaworzno z Stanisławem Nowakowskim na czele także współorganizował ekspozycje służące utrzymaniu przy życiu pamięci historycznej o poległych. Wystawa Armii Krajowej Inspektoratu Sosnowieckiego w Muzeum Miasta Jaworzna od 26.11. 1996-10.02. 1997. Slajd 26. Fotografia Stanisława Nowakowskiego w garniturze, poniżej skan strony katalogu z tekstem: By czas nie zatarł i niepamięć” – katalog

miejsc pamięci. Tekst: Autor: Stanisław Nowakowski publikował artykuły w gazecie "Co Tydzień" na temat historii ruchu oporu, konspiracyjnych ugrupowań działających na terenie Jaworzna i w jego dzielnicach. Był autorem opracowań monograficznych. W 1999 r. wydano jedynie w trzech egzemplarzach katalog miejsc pamięci. Na jego wzór w 2000 r. Muzeum Miasta Jaworzna wydało przez niego opracowany ilustrowany i opatrzony komentarzami Zeszyt Historyczny pt. Miejsca pamięci i pomniki miasta Jaworzna. Slajd 27. Dwa zdjęcia oraz ilustracja: Ściana pamięci znajdująca się przy bocznym wejściu do kościoła pw. św. Wojciecha i św. Katarzyny w Jaworznie. Na tablicy otoczonej z góry skrzydłami złotego orła widnieje napis Żołnierzom Armii Krajowej Poległym, Więzionym i Zamordowanym w latach 1939-1945 – 1956. Tablica jest otoczona symbolami Armii Krajowej m. in. Krzyżem Armii Krajowej. Tekst: Ściana Pamięci Polaków: Stanisław Nowakowski był także inicjatorem i projektantem Ściany Pamięci Polaków - na głównej Tablicy Pamięci z 1993 r.: Żołnierzom Polskiego Państwa Podziemnego AK poległym, więzionym, zamordowanym w latach 1939-1945 -1956. Uroczystości inauguracyjne Ściany Pamięci odbyły się 30 listopada 2003 r. Slajd 28. Na slajdzie widnieją trzy dokumenty i dwa medale Stanisława Nowakowskiego. 1. Karta osobowa Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej dotycząca członkostwa w Armii Krajowej w latach okupacji. 2. Dyplom uznania za 5 lat pracy w kole Jaworzno (1991-1996). 3. Dyplom medalu Pro Memoria za wybitne zasługi w utrwaleniu pamięci o ludziach i ich czynach w walce o niepodległość Polski podczas II wojny światowej i po jej zakończeniu. Medale: Pro Memoria z orłem trzymającym szable w szponach na tle drutu kolczastego i Pro Patria z orłem z szablami w szponach. Slajd 29. Zdjęcie Prezydenta Miasta, Pawła Silberta, stojącego w otoczeniu laureatów nagrody „Zasłużonego dla Miasta”. Tekst: Zasłużony dla Miasta Jaworzna: 28 maja 2009 r. Stanisław Nowakowski otrzymał z rąk Prezydenta Miasta Jaworzna dyplom "Za zasługi dla miasta Jaworzna". Slajd 30. Zdjęcie Stanisława Nowakowskiego odbierającego awans na stopień kapitana z rąk Wojskowego Komendanta Uzpełnień w Katowicach, ppłk. Piotr Rańcia, w obecności prezydenta miasta Jaworzna Pawła Silberta i pośła Dariusza Starzyckiego. Tekst: Awanse: Za swoją działalność kombatancką uhonorowano Stanisława Nowakowskiego licznymi odznaczeniami i stopniami wojskowymi. Ostatni awans na stopień otrzymał 11 listopada 2016 roku, podczas uroczystości odsłonięcia Skweru Legionów Polskich, który był jego dziełem. Slajd 31. Na slajdzie znajdują się awersy wybranych medali i odznaczeń Stanisława Nowakowskiego. 1. Złoty Krzyż Zasługi (1975): Czerwony Krzyż przeplatany złotymi promieniami, na środku widnieją złote inicjały RP. 2. Krzyż Armii Krajowej (1994): Metalowy krzyż z symbolem Polski Walczącej. 3. Odznaka Weterana Walk o Niepodległość (1995): odznaka w kształcie krzyża. 4. Odznaka za zasługi Związku kombatanatów Rzeczypospolitej i byłych więźniów to medal w kształcie granatowego krzyża z białym orłem na środku. 5. Srebrny Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej (1995) to medal z logiem Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, 6. Brązowy medal za zasługi obronności kraju (2004) to medal z orłem Armii Krajowej, 7. Odznaka Krzyż Narodowych Sił Zbrojnych to metalowa odznaka w kształcie krzyża z symbolem lilii w środku, 8. Odznaka Armii Krajowej „Akcja Burza to odznaka, na której widnieje napis Armia Krajowa Akcja Burza, 9. Odznaka patriotyczna Armii Krajowej to litery AK z małą flagą Polski, 10. Przypinka Orła Armii Krajowej to srebrny orzeł, 10. Przypinka pamiątkowa Armii Krajowej z symbolem P - Polski Walczącej. Tekst: Wybrane Medale i odznaczenia Kapitana Stanisława Nowakowskiego. Slajd 32. Zdjęcia: 1. Akt Pomnika

Niepodległości z 11 listopada 2008. 2. Fotografia przemawiającego Stanisław Nowakowskiego. 3. Pomnik Niepodległości w postaci symbolicznych pocisków artyleryjskich. Tekst: Pomnik Niepodległości: Stanisław Nowakowski był inicjatorem znajdującego się przy gmachu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jaworznie, Pomnika Niepodległości. Inauguracja pomnika odbyła się 11 listopada 2008 r. Slajd 33. Pomnik Niepodległości (2008). Zdjęcia: płyta pomnika z herbem Miasta Jaworzna i orłem białym, symbolem Rzeczypospolitej Polski oraz płonącym ogniem na środku. 2. Warta honorowa Związku Harcerstwa Polskiego. Tekst: Pomnik Niepodległości: W nawiązaniu do uroczystości odsłonięcia Pomnika Niepodległości Urząd Miasta Jaworzna wydał w 2008 r. album autorstwa Stanisława Nowakowskiego pt. Pomnik Niepodległości-Księga Pamiątkowa. Slajd 34. Grafiki: 1. Symbol Polski Walczącej z mosiądzu. 2. Opaska w barwach flagi Polski, z literami AK i symbolem Polski Walczącej pomiędzy nimi. Na opasce widnieje również napis: Stowarzyszenie Pamięci Armii Krajowej. Tekst: Stowarzyszenie pamięci Armii Krajowej "SPAK": 2 listopada 2010 r. Stanisław Nowakowski zwrócił się z prośbą do władz naczelnych miasta Jaworzna. 25 listopada 2010 r. Prezydent Paweł Silbert zaaprobował jego inicjatywę społeczną powołania Stowarzyszenia Pamięci Armii Krajowej - SPAK koło Jaworzno. Celem SPAK-u jest kontynuacja utrwalenia pamięci historycznej narodu polskiego, zachowanie etosu i tradycji niepodległościowej. Slajd 35. Grafiki: 1. Autoportret Stanisława Nowakowskiego z 1942 roku. 2. Obraz pt. Mosty nad rzeką – olej na płótnie. 3. Zdjęcie Stanisława Nowakowskiego grającego z Dariuszem, mężem swojej wnuczki, w szachy. Tekst: Artysta i szachista: Stanisław Nowakowski był także artystą amatorem i szachistą z zamiłowania. Rysował i malował obrazy akwarelą, pastelami i farbą olejną na płótnie. Był także świetnym szachistą, świadczy o tym jego długoletnie członkostwo w sekcji szachowej Górniczego Klubu Sportowego "Victoria". Slajd 36. Dwa zdjęcia z ostatniego publicznego wystąpienia, udzielającego wywiadu kapitana Stanisława Nowakowskiego w 1 sierpnia 2016 w Cieszynie. Kapitan Stanisław Nowakowski siedzi na ławce w okularach przeciwsłonecznych i udziela wywiadu w towarzystwie swojej żony Kazimierzy. Tekst: Ostatnie wystąpienie publiczne. Ostatnie wywiad z kapitanem Stanisławem Nowakowskim przeprowadzono 1 sierpnia 2016 r. na rynku w Cieszynie z okazji 72. rocznicy Powstania Warszawskiego. Inicjatorem spontanicznego wywiadu było Muzeum 4 Pułku Strzelców Podhalańskich w Cieszynie. Slajd 37. Tekst: Stanisław Nowakowski „Klon” Film: transkrypcja: 01.08. herb miasta Cieszyna a pod nim symbol Polski Walczącej, Muzeum 4 Pułku Strzelców Podhalańskich. Cześć i chwała bohaterom 72. Rocznicą Powstania Warszawskiego 01.08. Cieszyn Walka o wolność Pamiętamy P – symbol Polski Walczącej: Stanisław Nowakowski: „Stanisław Nowakowski, Klon. Członek Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, a właściwie koła Jaworzno, prezes koła. Dziennikarka: Dzisiaj spotkaliśmy się na cieszyńskim rynku z Panem. Czy jakieś wspomnienia się w Panu obudziły po tych uroczystościach? Stanisław Nowakowski: Proszę Panią ja jestem tutaj przez przypadek. Trafiłem do córki, bo była nasza wewnętrzna uroczystość, której nie mogłem odmówić i dlatego się tu zjawiłem. A dowiedziałem się z gazety, że coś takiego się tu wydarza, dzieje. No to się zdecydowałem tu przyjechać. Oczywiście z pomocą córki, wnuczki, zięcia i tak dalej. Całej rodziny naszej tutaj. I stąd się tu wzięłem.” Dziennikarka: „A jakie wspomnienia z tamtych lat, ta uroczystość w Panu wywołała?” Stanisław Nowakowski: „Proszę Panią, ja miałem kiedyś przez okręg Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Katowicach mieliśmy kontakty, częste i myśmy często uczestniczyli w początkowych latach

działalności tutaj w Cieszynie. Chodziliśmy na te uroczystości i tutaj organizowałem jak i często w okręgu i tak dalej no i stąd myśmy się tutaj z tymi członkami poznali, ale dzisiaj ja niestety nikogo nie spotkałem z kolegów znajomych ze związku i nie wiem, co faktycznie z nimi się dzieje.” Dziennikarka: „Ale czy dobrze jest, że tak ludzie świętują, że jest taka uroczystość, żeby upamiętnić tamte wydarzenia Powstania Warszawskiego? Stanisław Nowakowski: „Proszę powtórzyć, bo...” Dziennikarka: „Czy dobrze, że są takie uroczystości, żeby upamiętniać tamte wydarzenia, żeby pokazać tym młodym ludziom jak Ti było?” Stanisław Nowakowski: „Jak najbardziej, proszę Panią, mnie to cieszy, że wreszcie coś inaczej się dzieje na korzyść, że coś się przypomina i szczególnie, że młodzież dochodzi do jakiegoś zrozumienia innego poglądu. Na korzyść tego. Myślę, że to pójdzie na sprawy, przełoży się na sprawy ojczyzny naszej, patriotyzmu i tak dalej . Dziękuję. Dziennikarka: „Super! Dziękuję bardzo.” Slajd 38. Zdjęcia: 1. Stanisław Nowakowski z laską w dłoni, ubrany w czarny garnitur z opaską o barwach flagi Polski na przedramieniu. 2. Zdjęcie z uroczystości pogrzebowych w kościele św. Wojciecha i św. Katarzyny w Jaworznie. Przed trumną widnieje zdjęcie kapitana Stanisława Nowakowskiego i część jego odznaczeń. Wojskowi oddają mu ostatni posługę. Tekst: Ostatnia warta. Kapitana Stanisław Nowakowski zmarł 27 stycznia 2017 r. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 1 lutego 2017 r. w Kolegiacie pw. Św. Wojciecha i św. Katarzyny w Jaworznie. Pochowany został na cmentarzu Pechnickim. Slajd 39. Dziękujemy. Od slajdu 39 do 42 zamieszczona została bibliografia wraz z wykazem zdjęć. Slajd 42. Tło: szare, imitujące chropowaty mur z betonu lub kamienia. Ilustracja: orzeł w locie, trzymający w szponach biało-czerwoną mapę Polski z czarnym symbolem Polski Walczącej na środku. Tekst: Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie. Dział informacji Regionalnej Opracowanie: Karin Wawrzynek. 2021, logo Biblioteki.